

Ondernemers

vo
ka

Kamer van
Koophandel
West-Vlaanderen

10

Ruimtelijke ordening is, in relatie met ondernemers, de motor van alles

Ann en Toon Vancoillie

**MET BIJLAGE
"MAKERS"**
i.s.m. Designregio
Kortrijk

CET Motoren
verbreedt potentieel
met toetreding tot
Eriks-groep

Reportage
Veiligheid
op de werkvloer

Dossier
**Automatisatie &
Elektriciteit**

Ann Vancoillie
Aluvision & Creaplan

Toon Vancoillie
Burgemeester Kortemark

Ruimtelijke ordening is, in relatie met ondernemers, de motor van alles

Toon en Ann zijn broer en zus. Hij is burgemeester van Kortemark, zij ondernemster in hart en nieren en bovendien de jongste winnares van de Womed Award. Samen met haar man Dirk Deleu runt Ann Vancoillie de bedrijven Creaplan en Aluvision.

Politiek en bedrijfswereid zijn nauw met elkaar verweven, maar toch zijn het vaak ook twee totaal verschillende werelden. "Ondernemers willen altijd sneller vooruit", zegt Ann. "Maar de democratie en het algemeen belang hebben ook hun rechten", repliceert Toon.

Politiek en economie zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden, maar moet het overheidsbeslag op de economie daarom zo groot zijn? Voka-voorzitter Lieven Danneels rekende het eerder al uit: 54% tegenover pakweg 14% in Singapore.

Toon Vancoillie: "Het overheidsbeslag aan lokale zijde is nochtans zeer beperkt. Een stad of een gemeente kan de ondernemingen enkel financieel belasten via de onroerende voorheffing (de zogenaamde grondlasten) en via de individuele bedrijfsbelasting. Ik ben er fier op dat die laatste belasting in Kortemark voorlopig onbestaande is. Wat de onroerende voorheffing betreft, die is hier ontzettend laag maar ik geef toe dat we dit niveau niet langer zullen kunnen handhaven."

Ann Vancoillie: "Als ondernemer ben ik niet tegen belasting. Ondernemers zijn sociaal gedreven en belastingen betalen hoort daar eenmaal bij. Maar wat me wel stoort, is de traagheid van het politieke apparaat. Lokaal gaat dat nog, maar eens je een niveau hoger komt, maalt de administratieve molen tergend traag. Zopas zat ik bij Elio Di Rupo aan tafel, samen met een groep ondernemers. Het probleem van de traagheid in de politiek kwam toen openlijk ter sprake. Di Rupo erkende het probleem, maar kon er geen pasklare oplossing voor geven. Als ondernemers zo traag zouden werken als de administratie, dan zouden ze hun eigen graf delven. Ik geef een concreet voorbeeld: mobiliteit. Het kan toch niet dat een bedrijventerrein een jaar lang heel moeilijk bereikbaar blijft, omdat er een oprit aan de autosnelweg vernieuwd wordt."

Welke wensen heeft u als ondernemer ten opzichte van de lokale overheid?

Ann Vancoillie: "Ik vind beschikbaarheid heel erg belangrijk. Een burgemeester en zijn medewerkers moeten met een luisterend oor tussen de mensen staan. Door te luisteren naar wat er leeft, kunnen zij de zaken aanpakken en doen vooruitgaan. Dit geldt in een bedrijf, maar zeker ook in de politiek. Daarnaast is een aangename leefomgeving in de gemeente ook heel belangrijk. Dit zorgt voor sfeer en uitstraling. Als Vlaamse kmo met veel exportactiviteiten hebben

wij in onze bedrijven vaak bezoekers uit het buitenland. Het is dan ook leuk om hen te ontvangen in eigen stad met een aangename, aantrekkelijke en groene omgeving. Dan dragen we ons kleine mooie *Belgenland* ook op een positieve manier uit in de wereld."

Toon Vancoillie: "Een burgemeester kan zeker veel doen voor ondernemers. Eén van de belangrijkste gemeentelijke bevoegdheden betreft de ruimtelijke ordening. Dit kan heel wat inhouden: nieuwe lokale bedrijventerreinen uittekenen, bestaande zones uitbreiden, oude terreinen herontwikkelen, regionale bedrijventerreinen (dit zijn terreinen van minstens 5.000 m²) helpen realiseren. De ruimtelijke ordening is in de relatie met ondernemers de motor van alles. Andere bevoegdheden gaan over de mobiliteit (auto, trein), de huisvesting en de kinderopvang. Het zijn zaken die op het eerste gezicht misschien niet meteen bedrijven aanbelangen, maar toch. Het zijn randvoorwaarden die beslissend kunnen zijn voor kmo's en zelfs grote bedrijven om zich hier of elders te vestigen."

Subsidies of een beleid?

Ann, als u mag kiezen tussen subsidies (bijvoorbeeld voor opleiding) van de Vlaamse overheid via de kmo-portefeuille, of een stimulerend beleid, wat kiest u dan?

Ann Vancoillie: "Een aantrekkelijke context en een stimulerend beleid, zonder twijfel. Ik stel vast dat Vlaanderen, maar ook België, zo ongelooflijk veel troeven heeft. We liggen heel centraal in Europa, we hebben een heel flexibele ingesteldheid, we spreken vlot meerdere talen, we hebben heel wat creatief talent in huis en we zijn vooral harde werkers. Maar ik stel helaas even goed vast dat het beleid hier zo complex is, dat het soms een hindernissenparcours wordt voor ondernemers. Dat kan toch niet de bedoeling zijn? Een ondernemersvriendelijk beleid moet net stimuleren. Het doet pijn vast te stellen dat steeds meer buitenlandse groepen hun hoofdkwartieren wegtrekken uit België. Dat is jammer en zegt toch veel. Het is een verontrustend signaal."

Toon, ondernemers storen zich wel eens vaker aan ambtenaren, die niet bepaald bedrijfsvriendelijk zouden zijn. Een grootschalige enquête heeft dat ooit bevestigd: ondernemers voelen zich onvoldoende begrepen en gesteund. Zijn onze ambtenaren professioneel genoeg om mee te denken in het ondernemersdiscours?

Toon Vancoillie: "Laten we vooral niet veralgemenen. Ik zie dat mijn administratie heel nauw aansluit bij het beleid. Politici en ambtenaren vormen hier in Kortemark één front. Ambtenaren moeten, zoals politici, het algemeen belang dienen. Zo eenvoudig is het."

Ann Vancoillie: "Het gevaar bestaat dat we, omwille van onze democratische principes, de trein van evolutie en vooruitgang missen."

Ann Vancoillie: "U zegt daar iets. Het algemeen belang dienen, is inderdaad heel belangrijk en vooral een heel democratisch principe. Daarbij moet men vooral het gezond verstand laten zegevieren. Dit geldt zowel voor de politiek als voor het ondernemen. Naar mijn gevoel heeft de ambtenarij soms te weinig oog voor de realiteit, waardoor zaken op de lange baan geschoven worden."

Is een burgemeester voldoende een CEO en een schepen van Economie voldoende een financieel directeur?

Toon Vancoillie: "Nee, want een burgemeester kan dat per definitie niet zijn. Ik weet dat er van een ondernemer verwacht wordt dat hij snel beslissingen neemt. Maar ik kan dat niet in mijn functie, en wel omdat ik in naam van de democratie eerst alle instanties en betrokken partijen moet horen. Daar kruipt nu eenmaal veel tijd in. Een burgemeester kan in die zin dus

ook niet handelen als een CEO. Het collectief belang overstijgt altijd het individueel belang. Wat mij persoonlijk stoort in de maatschappij is dat veel mensen kennelijk alleen maar bezig zijn met hun eigen belang. Terwijl ik als burgemeester vooral het gemeenschappelijk belang moet zien te dienen."

Ann Vancoillie: "Soms heb ik toch mijn bedenkingen bij onze huidige democratie als je ziet hoe de wereld rond ons evolueert. India en Brazilië zijn ook democratieën, maar als je ziet met welke vaart de zaken daar vooruitgaan. Ze hebben daar natuurlijk ook nog heel wat sociale ongelijkheden te overbruggen, wat voor hen ook een uitdaging zal zijn in de komende jaren. In de wereld evolueren de zaken razendsnel. Het gevaar bestaat dat we - omwille van onze democratische principes - de trein van evolutie en vooruitgang missen. Binnenkort starten we met Aluvision een zusterbedrijf in Atlanta. Het heeft welgeteld twee dagen geduurd om het bijkomend filiaal op te richten. Dit zou hier toch meer tijd in beslag nemen."

Eén A4-tje voor een bouwvergunning

Paul Buysse klaagde op de algemene vergadering van Bekaert vooral het gebrek aan stabiliteit aan bij de overheid. Ze kiest voor een systeem - zoals dat van de notionele instestaftrek - om het kort nadien opnieuw in vraag te stellen. Heeft hij een punt?

Ann Vancoillie: "Als een land gedurende meer dan 500 dagen geen regering heeft, dan mag je zeker zijn dat grote bedrijven daar bepaalde conclusies uit trekken als ze hun toekomst uitstippelen."

Ann Vancoillie:

"Als ondernemers zo traag zouden werken als de administratie, dan zouden ze hun eigen graf delven."

Toon Vancoillie: "De juridische en administratieve rechtsonzekerheid weegt zwaar, niemand kan daar om heen. Als advocaat weet ik uiteraard ook dat de rechtsregels en wetten moeten gerespecteerd worden. Het ergste is echter de onzekerheid. Recent heeft de Raad van State het gepresteerd om het statuut van een lokaal BPA uit 1995 ongeldig te verklaren. Terwijl daar al bijna 20 jaar een bedrijf actief is. Ga dat maar eens uitleggen aan een ondernemer die zijn bedrijf wenst uit te breiden."

De administratieve molen maalt tergend traag. Als het op vergunningen en erkenningen aankomt, behoort België zowel als Vlaanderen (300 diverse vergunningen) tot de kampioen van de geïndustrialiseerde landen.

Toon Vancoillie: "Het probleem is niet zozeer de administratieve molen op zich, maar veeleer de ellenlange procedures."

Ann Vancoillie: "Alles is zeer complex. Onze administratie is ook te veel opgedeeld waardoor alles wel moet traag lopen."

Toon Vancoillie: "Ann heeft wel een punt. 18 jaar terug, bij mijn eerste stappen in de politiek, was er welgeteld één A4-tje nodig voor een bouwvergunning. Nu spreken we gemakkelijk over tien en meer bladzijden. En alsof dat al niet genoeg was, komt daarbovenop de vraag: wie kent al die regeltjes nog? Soms maak je absurde toestanden mee.

In de samenstelling van elke gemeentelijke commissie ruimtelijke ordening moet er kennelijk een evenwicht zijn tussen mannen en vrouwen. Een lovenswaardig initiatief, maar in de praktijk niet altijd zo gemakkelijk te realiseren. Het probleem is dan soms dat dergelijke regels de aanleiding zijn voor de Raad van State om goedgekeurde vergunningen jaren later te vernietigen. Zo wordt het echt wel moeilijk om een beleid te voeren. Ik snap dat ondernemers moedeloos worden van dit soort toestanden."

Ann Vancoillie: "We hebben het al gehad over het spanningsveld tussen het algemeen en het eigen belang. Het wordt meer en meer een moeilijke oefening in onze maatschappij. Ik wil mijn bedrijven graag uitbreiden maar ik wacht nog altijd op de beschikbaarheid van extra industriegrond. Dit beperkt de groei van veel bedrijven. Ik ben er zeker van dat dergelijke zaken 20 jaar terug veel gemakkelijker werden opgelost."

Toon Vancoillie: "Ik garandeer je nochtans dat de omzetting van landbouwgrond naar industriegrond niet langer dan vijf jaar hoeft te duren."

Het voorbeeld van Wallonië

Kunnen jullie begrip opbrengen voor protestcomités die zich verzetten tegen de aanleg van nieuwe industriezones?

Toon Vancoillie: "Het is nu eenmaal 'des mensens' dat een individu in de eerste plaats voor zijn eigen belang opkomt en ik heb daar ook niets op tegen. Ik krijg hier al eens meer burgers over de vloer die zich verongelijkt voelen om de een of andere reden. Dan neem ik de tijd om hen te doen inzien dat er zoiets bestaat als een hoger belang. Meestal lukt dat nog ook. Maar alle individuele belangen verdedigen en verzoenen lukt niet altijd en soms moet je als burgemeester beslissingen nemen die altijd iemand pijn doen."

Wallonië heeft al jaren een *permis unique* voor bouw- én exploitatie. Hinkt Vlaanderen hier niet nodeloos achterop? Het principe is weliswaar gestemd (de zogenaamde omgevingsvergunning) maar het is nu allicht opnieuw jaren wachten op de uitvoering ervan.

Toon Vancoillie: "Het is een feit: voor ondernemers liggen de zaken veel duidelijker in Wallonië. Zeg maar dat er minder versnippering is. In Vlaanderen neemt het *electoraal besturen* te veel de bovenhand op het belang van het ondernemersgild. Het probleem is dat we in onze complexe maatschappij te veel belangengroepen moeten dienen zodat het heel wat tijd en energie kost om iedereen te overtuigen van de collectieve noodzaak van bepaalde beslissingen."

Ann Vancoillie: "Dat klopt misschien maar het mag toch geen excuus zijn. Een goed leider zorgt er voor dat alle neuzen in dezelfde richting staan."

Toon Vancoillie: "Inderdaad, maar dat is net iets gemakkelijker in een bedrijf dan in onze ingewikkelde, geïndividualiseerde maatschappij."

Toon, hebben de zware budgettaire beperkingen op de overheid - iedereen moet de buikriem aanhalen - gevolgen voor de dienstverlening? De belastingen op bedrijven zullen allicht alleen maar stijgen? Is dat niet kortzichtig? In een nieuwjaarsbrief aan alle burgemeesters pleitte Voka voor een eenvoudig principe: "Stimuleer de werkgelegenheid in plaats van belastingen te verhogen."

Toon Vancoillie: "Dat is gemakkelijker gezegd dan gedaan. Als ik mijn budget moet zien rond te krijgen, dan moet letterlijk iedereen daar zijn steentje toe bijdragen. Of men dat nu graag hoort of niet."

Ann Vancoillie: "Als bedrijfsleider heb ik daar ook geen probleem mee. Op één voorwaarde: als er van overheidswege maar een goed en efficiënt beleid gevoerd wordt. Ik neem aan dat Toon dat in Kortemark ook doet."

Met een open geest bereik je meer

Zou een fusie van gemeenten - meer kostenbesparing, meer efficiëntie, leren van elkaar - een oplossing kunnen zijn?

Toon Vancoillie: "Een fusie zoals in de jaren '70? Dat zie ik eerlijk gezegd niet meteen gebeuren. Iedereen is toch liever burgemeester of schepen in eigen gemeente, hoe klein die gemeente ook is, dan de tweede viool te moeten spelen in een grotere gemeente. Maar ik merk wel dat -onder impuls van de gouverneur - er meer en meer aangedrongen wordt op samenwerking tussen de gemeenten onderling. Voor bepaalde diensten kan je maar beter de handen in elkaar slaan en dat gebeurt gelukkig ook. Met Koekelare bijvoorbeeld kijken we om samen te werken voor de aanstelling van een stedenbouwkundig ambtenaar. Voor ITC-zaken doen we dat al met Hooglede."

Ann Vancoillie: "Voilà, dat is positief. Dat is wat ondernemers bedoelen met meer efficiëntie en een bredere kijk op de zaken bij de overheid. Met een open geest bereik je meer in het leven."

Toon Vancoillie:

"Het probleem is dat we in onze complexe maatschappij te veel belangengroepen moeten dienen zodat het heel wat tijd en energie kost om iedereen te overtuigen van de collectieve noodzaak van bepaalde beslissingen."

Tot slot. Hebben jullie suggesties voor een beter onderwijsmodel, een onderwijs dat meer gericht is op ondernemerschap?

Ann Vancoillie: "Het is evident dat er iets moet gebeuren, en liefst hoogdringend. Onze twee bedrijven (Creaplan, Aluvision) werken goed samen met het onderwijs. Hoe we dat doen? Door continu stages aan te bieden, door lezingen te geven in onderwijsmiddens of door thesisonderwerpen aan te dragen. Er is vooral behoefte aan een algehele opwaardering van het technisch onderwijs. Dat zeggen we al lang, maar het moet nu maar eens gebeuren ook. Wat is er beter: een hoger diploma waar geen werk voor is, of een technisch diploma waar ondernemers zitten op te wachten? Wij zoeken al geruime tijd tien technische mensen, maar het blijft een uitdaging om ze te vinden."

Toon Vancoillie: "In het onderwijs zouden we veel vlugger moeten peilen naar de echte interesses bij jongeren."

Ann Vancoillie: "Het is overigens een misvatting dat technische beroepen minderwaardig zouden zijn, integendeel zelfs. Ik stel vast dat er in veel technisch onderlegde mensen, bijzonder goede ondernemers schuil gaan. Dat moet toch ook eens gezegd worden."